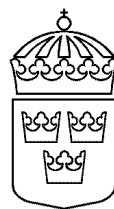

Riksdagens protokoll

2002/03:5

Torsdagen den 10 oktober

Kl. 14.00 – 15.05

Protokoll
2002/03:5

1 § Frågestund

Frågestund

Anf. 1 TALMANNEN:

Frågor besvaras i dag av statsminister Göran Persson, kulturminister Marita Ulvskog, statsrådet Mona Sahlin, utbildningsminister Thomas Östros och statsrådet Ulrica Messing.

Norrbotniabanan

Anf. 2 ERLING WÄLIVAARA (kd):

Herr talman! Jag har en fråga till statsministern. I uppgörelsen med Miljöpartiet skriver regeringen att Norrbotniabanan ska byggas. Jag har med ljus och lykta sökt efter något tecken i budgeten utan att finna något.

Jag vill fråga statsministern: Var ligger Norrbotniabanan i tidsplanen?

Anf. 3 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det kan jag inte svara på av det enkla skälet att banan inte är projekterad med allt vad som krävs i form av tillstånd och miljöprövningar – utomordentligt komplicerade processer. Det här är ett uttryck för att den politiska signalen ges att den *ska* byggas, på samma sätt som vi en gång i tiden bestämde oss politiskt för att Botniabanan skulle byggas, också vid det tillfället utan det mesta av planering och budgetanslag. Det här är ett stort infrastrukturprojekt av kraftfull regionalpolitisk betydelse, och det är också en satsning på ett miljövänligt transportsätt. Det gläder mig, och det gläder regeringen. Jag hoppas att det också gläder frågeställaren.

Anf. 4 ERLING WÄLIVAARA (kd):

Herr talman! Jag tackar statsministern för svaret, även om jag inte är riktigt nöjd med det. Men då vill jag ställa ytterligare en fråga. När kan projekteringen beräknas starta? När går order ut till berörd myndighet att starta projekteringen av Norrbotniabanan?

Anf. 5 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det hoppas jag kan gå i gång i en snar framtid. Det är ett stort arbete som ska göras, och det är tidskrävande och kräver också, som jag sade förut, många prövningar, inte minst från miljösynpunkt. Att sätta i gång projekteringen är egentligen det lilla beslutet.

Sedan vet vi ju att det finns en del av banan som redan är på plats, nämligen sträckan Kalix–Haparanda. Där ingår ju, som frågeställaren säkert vet, också en del idéer om att den ska förbättras, vilket ju redan är taget i tidigare fattade beslut.

Jag hoppas att projekteringen kommer i gång så fort som möjligt. Jag har inte heller där ett precist årtal eftersom det här är ett uttryck för en djärv politisk prioritering gjord i en politisk förhandling mellan två partier som avser att samarbeta under de närmaste åren.

Torskfisket

Anf. 6 ÅSA TORSTENSSON (c):

Herr talman! Jag skulle också vilja ställa en fråga till statsministern.

EU-kommissionen har tillsammans med staterna kring Östersjön förhandlat fram förslag om fisket för 2003. Man har i de förhandlingarna kommit överens om en förvaltningsplan och om tekniska fiskeregler för bl.a. torskfisket, och man har också kommit överens om en kvot. EU-kommissionen hävdar att beslutet ligger inom de ramar som den biologiska rådgivningen anger och att det därmed följer försiktighetsprincipen.

Jag ställer då frågan till statsministern: Vad anser statsministern: Ligger det förslag som nu ligger hos EU för beslut inom de ramar som den biologiska rådgivningen har angett?

Anf. 7 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Jag är inte kapabel att göra en bedömning av EU-kommissionens underlag vad gäller den biologiska dimensionen. Det klarar inte jag. Vi är många som däremot, precis som Miljöpartiet, är djupt bekymrade över den utveckling vi ser i våra hav, den risk som det för med sig att en hel näring så småningom kan komma att slås ut och att biologisk mångfald kan komma att ersättas med torftighet och död. Mot den bakgrunden har vi kommit överens om att införa ett stopp för torskfisket. Hur det ska utformas är det nu upp till regeringen i samarbete med Miljöpartiet och Vänsterpartiet att hitta lösningar på. Stoppet kommer naturligtvis att utformas efter nödvändiga konsultationer med den europeiska unionens administration. Jag föreställer mig att det ytterligare kommer att skydda den biologiska mångfalden – det är avsikten och syftet – och därmed långsiktigt säkra fisket som en näring.

Anf. 8 ÅSA TORSTENSSON (c):

Herr talman! Sverige drev ju inför Berlinmötet frågan om ett nolluttag för just torskfisket. Ingen lyssnade, och Sverige ställde sig utanför i stället för att vara aktivt inne och delaktig i slutresultatet. Man kan fundera på om det hade kunnat bli en annan position om Sverige hade varit aktivt hela linjen ut.

Jag måste ställa följdfrågan: Vad är det då statsministern bygger på för underlag när han anser att EU-kommissionen har valt fel väg?

Anf. 9 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det är en försiktighetsprincipsbedomning. Hur långt ska man gå? Vi drev ju, precis som frågeställaren säger, linjen att alla borde

ha gjort som vi nu gör. Vi fick inte med oss de andra länderna kring Östersjön, och det beklagar jag. Det var framför allt Tyskland som höll emot, och det visar hur politik fungerar. Den tyske ministern i sammanhanget var en grön minister, tillhörig Die Grünen, som inte var övertygad om att det här var rätt politik. Vi tyckte att det var rätt politik. Sedan kom kommissionen och unionen fram till sin lösning. Vi ville ha en annan. Det är den vi nu prövar ensidigt. Men det förutsätter att vi får med oss europaunionen, och det tror jag kommer att gå.

Prot. 2002/03:5
10 oktober

Frågestund

Telekomindustrin

Anf. 10 INGER LUNDBERG (s):

Herr talman! Jag skulle vilja ställa en fråga till statsrådet Sahlin, men först vill jag framföra en glädjande nyhet. Vi har precis fått reda på att 150 jobb i produktion och utveckling inom Atlas Copco flyttas från USA till Örebro län. Det är ett väldigt fint betyg åt svenska arbetare och tjänstemän.

Men det finns också många jobbsposter. En av de allvarligaste är utvecklingen inom telekomindustrin. Ericsson i Kumla var med 3 200 anställda nyligen länets största företag. Det kommer inom kort att vara nere i en anställd grupp på ungefär 800 personer. Bakom det ligger den världsomfattande nedgången inom telekomindustrin.

Jag tror att det är oerhört viktigt att staten liksom tidigare är aktiv för att stimulera att Sverige ligger i fronten på telekom- och IT-sidan. Jag vill därför fråga statsrådet Sahlin vad regeringen gör för att stimulera utvecklingen på telekomsidan i Sverige.

Anf. 11 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Det var ett glädjande besked som Inger Lundberg kom med. Det var också ett bra exempel på att Sverige är ett attraktivt företagsland, och det behöver verkligen sägas många gånger, både i den här kammaren och utanför den. Fastän Sverige fortfarande ligger i framkant i världen när det gäller IT och telekom och fastän IT och telekom är en stor framtidsbransch där marknaden fortfarande växer så sker det många omstruktureringar som gör att Sverige och svensk regering behöver agera mycket och också har gjort det under lång tid.

Jag kan nämna några exempel på det Inger Lundberg frågar efter: Aktionsgrupper tillsammans med näringen för att utveckla tjänsterna inom telekomsektorn, uppdraget till Vinova att utan dröjsmål utarbeta en utvecklingsplan för IT och telekom som man ska redovisa redan om en månad, extrastöd till forskningen på området som regeringen har beslutat om och där Ericsson också går in med resurser och den rikstäckande samordningsgrupp för telekomsektorn som AMS nu har bildat. Regeringen avser verkligen att tillsammans med näringen och berörda regioner försäkra oss om att Sverige fortsätter vara ett framtidsland när det gäller IT och telekom.

Anf. 12 INGER LUNDBERG (s):

Herr talman! Jag tycker att det är utmärkt att Mona Sahlin redovisar ett antal åtgärder som regeringen vidtar, och att regeringen tar utvecklingen på stort allvar.

Vi har haft en period när människor kanske inte sett med samma entusiasm på IT- och telekomsektorn som tidigare. Jag hörde dock nyligen en av Sveriges klokaste personer säga att det är farligt att överskatta IT i närtid, men att det är förödande att underskatta IT:s och telekoms betydelse för industriell och samhällelig utveckling i framtiden. Därför förutsätter jag att det i framtiden blir öppna resonemang mellan partierna om och hur staten i så fall ska ta ett större ansvar inte minst för infrastrukturen på IT- och telekomområdet.

Anf. 13 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Jag blir nyfiken på vem denne ”en av Sveriges klokaste personer” är som gjort detta uttalande. Jag tror att det är helt riktigt. Därför har Sverige under lång tid varit noga med att ligga i framkant just när det gäller infrastrukturen, som är basen för denna oerhört viktiga näring. Den får ju också betydelse för allt större delar av svenskt näringsliv och även övrig samhällsutveckling.

Jag kan försäkra Inger Lundberg att regeringen, tillsammans med näringen och regionerna, kommer att fortsätta att vara mycket aktiv på det här området.

Anslag till kulturen

Anf. 14 ANA MARIA NARTI (fp):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Marita Ulvskog. Det är en evig fråga och gäller kulturens ekonomi.

Jag ska börja med ett exempel. Drottningholm teatermuseum, som numera heter Sveriges Teatermuseum, har varit tvunget att byta lokal. Lokalkostnaderna täcks inte av den budget som museet har. Det har tillkommit 500 000 kr, vilket precis räcker för detta, men det betyder att museet måste hålla tjänster vakanta. Detta i sin tur betyder att man har lokaler men inte kan jobba.

Jag skulle gärna vilja veta hur man kan motivera en sådan situation.

Anf. 15 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Herr talman! Det statliga stödet till museisektorn har de senaste åtta åren ökat från några hundra miljoner kronor till i dag 1,2 miljarder kronor. Vi har alltså satsat kraftigt på statliga museer – sådana som får statliga bidrag. Det gäller allt från den typ av museer som Ana Maria Narti själv sitter i styrelsen för till regionala museer.

Detta betyder inte att alla museer är nöjda med sina anslag. Sveriges Teatermuseum, som det numera heter, har begärt en anslagsökning på 500 000 kr för att klara de nya hyreskostnaderna, och det anvisar vi i årets budgetproposition.

Anf. 16 ANA MARIA NARTI (fp):

Herr talman! Tack så mycket för svaret, men det löser inte problemet vare sig för Sveriges Teatermuseum eller för andra museer.

Vi vet alla att det har funnits en museiutredning som pekat på stora brister. Den utredningen följdes av Sesamprojektet, som tyvärr genomfördes med arbetsmarknadsåtgärder och inte med satsningar på riktiga jobb.

Det finns fortfarande, i slutfasen av Sesamprojektet, enorma hål i museernas budget. Det bekymrar mig mycket.

Anf. 17 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Herr talman! Sesamprojektet innebar en satsning på en bra bit över 200 miljoner kronor under en period då vi hade väldigt låg efterfrågan på arbetskraft. Det var ett arbetsmarknadsprojekt.

Vi har ett annat projekt i mindre skala, som vi kallar för Kulturarvs-IT, som arbetar på ungefär samma sätt. Det servar regionala och centrala kulturinstitutioner genom att ta hand om, vårda och tillgängliggöra vissa typer av arkivalier och annat som museerna är beroende av. Det projektet permanentas i årets budget genom att vi, som vi brukar göra, för över AMS-medel till permanenta medel i kulturbudgeten. Så kommer vi att fortsätta att jobba för att ta hand om dessa behov.

Lagstiftning om diskriminering

Anf. 18 MARTIN ANDREASSON (fp):

Herr talman! Jag har en fråga till statsrådet Sahlin.

I maj i år lade 2001 års diskrimineringsutredning fram förslag på tre nya lagar med förbud mot diskriminering på grund av etnisk tillhörighet, religion eller övertygelse, funktionshinder respektive sexuell läggning. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2003. Regeringen skriver i budgetpropositionen att den tänker lägga fram en proposition i frågan våren 2003.

Det låter mycket bra, men om man läser lite noggrannare finner man att det i klartext bara står att regeringen tänker föreslå ändrad lagstiftning under våren när det gäller etnisk och religiös diskriminering.

Min fråga blir därför: Tänker regeringen våren 2003 föreslå ändrad lagstiftning både vad gäller etnisk och religiös diskriminering och diskriminering på grund av funktionshinder och sexuell läggning?

Anf. 19 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Som Martin Andreasson är väl medveten om sitter en betydligt större och viktigare utredning än den som han hänvisar till och tittar på om, och i så fall hur, man ska kunna slå ihop alla eller flertalet av de olika diskrimineringsgrunderna till en samlad diskrimineringslagstiftning. Man ska också titta på Diskrimineringsombudsmännens arbete. Jag är mycket noga med att jag vill se många av dessa frågeställningar i ett sammanhang.

Vi har fått förslagen, och de är utmärkta. De har nyss varit ute på remiss. Remisserna har precis kommit in. Lite senare i höst kan jag för regeringens del svara på i vilken takt vi vill att man ska gå fram. Det

gäller också i vilken mån den stora Diskrimineringsutredningen kan komma med förslag om en stor förändring av en samlad lagstiftning mot all form av diskriminering. Självfallet gäller det också funktionshinder och sexuell läggning.

Anf. 20 MARTIN ANDREASSON (fp):

Herr talman! Jag tackar för svaret, men det lämnar kvar vissa frågetecken.

Jag är väl medveten om den nyss tillsatta Diskrimineringsutredningen, men statsrådet Sahlin är säkert, liksom jag och många andra ledamöter i kammaren, fullt medveten om att dessa utredningar inte minst är föranledda av EU-direktiv på detta område. Ett av dem är EG:s arbetslivsdirektiv, som omfattar både funktionshinder och sexuell läggning och ska vara genomfört i nationell rätt senast den 2 december 2003. Det finns en möjlighet till undantag för funktionshinder; där kan man få lite mer tid på sig om man behöver. Detta gäller dock inte i fråga om sexuell läggning.

Regeringen har ganska otydliga skrivningar i budgetpropositionen när det gäller tillsynen av detta. Man föreslår ökade anslag till Diskrimineringsombudsmannen för tillsynen av den nya lagstiftningen, som man uppenbarligen tänker genomföra trots att den nya diskrimineringsutredningen är på väg. Men man har inte med ett ord berört denna fråga i avsnittet om Handikappombudsmannen och skriver mycket lite om den på Homoombudsmannens område.

Anf. 21 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Det är självklart så att *när* vi förändrar tillsynsuppgifterna för Diskrimineringsombudsmännen, t.ex. när det gäller sexuell diskriminering, måste det till mer resurser. Det kommer också mer resurser i samband med att vi lägger fram propositionen.

I mitt tidigare svar ville jag bara uttrycka att remissomgången precis har avslutats. Det är alltså inte fråga om att vi inte ska gå fram när det gäller alla diskrimineringsgrunder. Men jag vill ha lite mer tid att se på remissvaren och framför allt diskutera med riksdagens partier om helheten, om den stora förändringen, som ska komma sedan.

Vi ska självfallet följa EU-besluten och förändra vår lagstiftning så att vi svarar upp mot skyddet också när det gäller sexuell läggning och funktionshinder.

Kommunplacering av flyktingar

Anf. 22 OWE HELLBERG (v):

Herr talman! Jag har en fråga till statsministern.

I går kväll fick vi veta att ca 800 flyktingar inte kunnat kommunplaceras trots att de har uppehållstillstånd. Det försvårar deras möjligheter att snabbt etablera sig i samhället om de tvingas att vara kvar på flyktingförläggningarna. Kommuner som har störst möjlighet att ta ansvar för dem hänvisar till bostadsbrist, och många andra vill inte teckna nya avtal.

Min fråga till statsministern blir: Behövs det en ny lagstiftning, eller ser statsministern andra möjliga lösningar på problematiken?

Anf. 23 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det är ingen lätt fråga att svara på. En ny lagstiftning tror jag inte behövs. Den skulle i så fall vara tvingande mot kommunerna att ordna bostadsfrågan. Det tror jag är en olycklig utveckling som skapar motsättningar och konflikter.

Vi har just nu en ovanligt kraftig tillströmning av asylsökande i Sverige. Där finns stora grupper som inte har asylskäl som sätter en väldig press på hela vår organisation. Inte minst ser vi stora grupper från Ryssland och tidigare Sovjetunionen som kommer till Sverige och söker asyl helt utan skäl till detta.

Vi måste få ordning på den situationen och dessutom fullfölja de praxisbeslut som finns om Bosnien och Irak. I Iraks fall sker det i skuggan av den krigsrisk som finns med anledning av den storpolitiska situationen där FN, USA och Irak är inblandade. Löser vi den saken med framför allt kurder som ska återvända till norra Irak minskar trycket på hela organisationen.

Jag tror att det är där vi ska börja. Men jag är på inget sätt lugn. Det är en i allra högsta grad besvärlig situation. Den riskerar om det fortsätter på det här viset att slå sönder vårt system för mottagande.

Anf. 24 OWE HELLBERG (v):

Herr talman! Det var inte riktigt svar på frågan jag ställde. Det handlar om dem som har fått uppehållstillstånd och nu sitter kvar på flyktingförläggningarna.

Det handlar om bostadsbrist och om att satsa mer på bostadsbyggande och inte bara om momssänkningar på ungdomsbostäder. Det ger inga bostäder till flyktingfamiljer eller låginkomsttagare. Det finns också kommuner med tomma bostäder som har avtal med Bostadsdelegationen om att riva sina lägenheter. De måste leva upp till de avtalen och har svårt att göra någonting åt det.

Därför blir min fråga till statsministern: Är statsministern beredd att ge ett ökat och bättre stöd till byggandet av större lägenheter så att de kommuner som har tecknat avtal med Bostadsdelegationen kan få behålla det även om de under en period tar emot flyktingar och gör en god insats?

Anf. 25 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Jag tror att de som har avtal med Bostadsdelegationen är kommuner som nog ska fullfölja de projekt som de är inne i. Det är så stora omställningar. Jag skulle våga på den gissningen att även när man har rivit de lägenheter det handlar om på de orterna kommer man ändå att ha tomma lägenheter. Blanda inte in den saken i den här diskussionen. Att med hänvisning till att vi har 800 människor som har kommit till Sverige och har fått uppehållstillstånd och deras bostadsproblem släppa loss ett nytt subventionssystem för att bygga stora lägenheter tror jag också är en dålig politik.

Jag skulle tro att det är som jag nyss sade. Det finns just nu ute i landets kommuner en allmän oro för hela flyktingmottagningen och hela asylsituationen. Kan vi från regeringens och statsmakternas sida hantera det på ett sådant sätt att vi inte sitter fast med ständigt växande grupper

som inte har asylskäl tror jag att det blir lättare i hela kedjan att också placera dem som har fått sitt uppehållstillstånd.

Jag tror snarast att det är så det hänger ihop. Att tro att det skulle lösa sig genom subventioner till bostadsbyggandet är nog att bedra sig själv.

Äldreomsorgen

Anf. 26 CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

Herr talman! Jag har också en fråga till statsministern. Den handlar om äldreomsorgen. Den har mer allmänpolitisk karaktär än den gäller detaljer.

Vi har den senaste tiden kunnat ta del av de stora skillnader i kostnader som finns. Det handlar om vad kommunerna ger ut för äldreomsorgen och för äldres omsorger. Det finns kommuner som ger ut dubbelt så mycket som andra gör. Äldre har inte samma möjligheter som vi som är friska att kunna byta kommun. De får vara tacksamma över den omsorg som de kanske får eller blir erbjudna.

Väl medveten om att det, än så länge, är en kommunal fråga vill jag ändå ställa frågan till statsministern: Anser statsministern att det är rimligt att vi har så väldigt stora skillnader när det gäller ekonomiska satsningar på äldre i kommunerna och därmed också så varierande kvalitet?

Anf. 27 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Jag tror att det är och förblir ett kommunalt ansvar. Det är frågor som bäst löses i nära dialog med människor som behöver ha omvårdnaden, omsorgen och servicen. Att tro att man på något sätt statligt ska reglera det tror jag skulle leda fel.

Däremot ska varje kommun ha förutsättningar att leva upp till de krav som ställs. För att det ska vara möjligt har vi ett utjämningsystem kommunerna emellan. Oavsett i vilken kommun man bor och oavsett i vilken kommun man åldras ska den kommunen ha en ekonomisk möjlighet att erbjuda en bra äldreomsorg. Det är grundbulten.

Jag varnar alltid för den här typen av ekonomiska jämförelser eftersom de ofta leder fel. Här finns inte så sällan inne i jämförelsematerialet lokalkostnader. Beroende på när man har byggt sina institutioner får man väldigt olika kostnad per plats.

Vad vi har gjort från regeringens sida är att se till att man får en taxa när man som pensionär och äldre betalar för boendet och omsorgen som är rättvis landet över och inte skiljer kommuner emellan.

Jag har förtroende för de kommunala myndigheterna. Jag tror att de är bäst lämpade att sköta detta. Vi ska naturligtvis följa det och utvärdera det och inte på något sätt underskatta att det finns risker. Men jag tror ändå att det är den ordning vi ska ha.

Anf. 28 CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

Herr talman! Tack så mycket för svaret. Jag tar till mig det som statsministern sade senast, att vi ska följa det. Det har nämligen kommit många signaler nu om hur fel det har blivit med maxtaxan för många. Genom att ha en inkomstrelaterad taxa, och därmed ta med äldres hus och hem i den avgiftsgrundande bedömningen, har man gjort att väldigt

många äldre i stället har fått betydligt högre kostnader, vilket inte var avsikten med maxtaxan inom äldreomsorgen.

Sedan till svaret om att det fortsatt ska vara en kommunal angelägenhet. Jag vill bara påpeka att det också finns forskning som visar att det egentligen inte har någonting med kommunernas ekonomi att göra, dvs. om det ligger i norr eller i söder, i staden eller på landsbygden. Det har visat sig att det är en tradition vad man ger till de äldre och hur mycket man satsar. Därför anser jag fortsatt att det kanske bör vara en statlig angelägenhet.

Min följdfråga till statsministern är: Anser statsministern det vara rimligt att det som äldre har sparat till hus och hem ska ligga till grund för en inkomstgrundande avgift, så att man därmed blir bestraffad för att man har sparat som äldre?

Anf. 29 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Syftet med maxtaxan i äldreomsorgen var det rakt motsatta. Syftet var att se till att man inte hamnade i lägen där människor fick lämna en bostad därför att den ene av makarna hamnade i ett boende och därmed fick en kostnad för boendet som gjorde att den andra inte hade råd att behålla sin bostad.

För att ordna till detta betalade regeringen närmare 1 miljard till landets kommuner för att systemet skulle fungera. Jag tror också att det i huvudsak har fungerat. Det kan fortfarande finnas problem i tillämpningen, och då ska de rättas till. Men det var en reform som inte minst var pådriven av pensionärernas egna organisationer. Det sista är inte minst viktigt för oss. De lyssnar vi gärna till. De har en erfarenhet av hur det är att åldras och ser på problemen utifrån de äldres perspektiv.

Jag är statsminister och borde naturligtvis vara glad över den typ av förtroende som frågeställaren ger uttryck för, att staten ska ta hand om mer. Men ibland är det faktiskt på det viset, och inte så sällan – ganska ofta, att det blir bättre om man sköter saker och ting lokalt där man är nära de människor som ska ha omvården och omsorgen.

Jag vill inte ha mer statlig inblandning i detta. Det är bättre om kommunerna tar ansvar för det. Men då ska kommunerna också ha resurser för det, och det ska vara en dialog mellan de lokala politikerna och de äldre och deras organisationer. Så tror jag att vi bäst kommer fram. Det är en viktig fråga, och jag fortsätter gärna samtalet.

Jämställd ledning i friskolorna

Anf. 30 CARINA HÄGG (s):

Herr talman! Jag har en fråga till utbildningsminister Thomas Östros.

Jag är alltmer bekymrad, inte bara för att jag ser ett snabbt växande antal friskolor utan också därför att vi ser en förflyttning när det gäller makten från mer jämställda församlingar till enkönade församlingar. Man går inte bara tillbaka till de stängda sammanträdesrummen, utan det är också männen som återigen får mer makt över utbildningssektorn. Det finns så gott som bara män i bolagsstyrelserna för de bolag som driver friskolor.

Jag tycker att det är viktigt att man skapar sig en bild av detta dels på departementet, dels på Skolverket. Jag som riksdagsledamot ska också

kunna ha ett statistiskt säkert underlag att granska och följa detta utifrån. I dag är så inte fallet.

Det brister i kunskap och uppföljning, och därmed ser vi en brist i medvetenhet om hur viktigt det är att både unga tjejers och killars erfarenhet och vardag tas till vara i skolans värld. Både den kvinnliga och den manliga personalen ska ha rätt att komma till uttryck på samma sätt genom de beslutande organen som beslutar över personalens arbetsdag och den arbetsmiljö den befinner sig i.

Jag tror att man har svårt att på sikt komma till rätta med många av könsperspektiven i skolorna om man inte får en jämställd ledning.

Anf. 31 Utbildningsminister THOMAS ÖSTROS (s):

Herr talman! Friskolorna är värdefulla komplement till de kommunala skolorna. De ska naturligtvis precis som de kommunala skolorna följa våra styrdokument, våra läroplaner och de målsättningar som vi har för skolan och som vi ofta fattar beslut om här i riksdagen.

De viktiga målsättningarna handlar om jämställdhet – att konsekvent i skolans arbete arbeta för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolan.

Det gäller också de fristående skolorna. Här spelar Skolverket en viktig roll i att också vara den statliga aktör som utvärderar kommunala och fristående skolor. Man har blivit bättre på detta, men vi kommer också att skärpa den verksamheten i och med att vi nästa år delar upp Skolverket så att det nya Skolverket får en renodlad roll som granskare och tillsynsmyndighet. Då menar jag att jämställdhetsperspektivet är en viktig del.

När det gäller bolagsstyrelser sammansättning är det en stor fråga i ett ännu bredare perspektiv. Det gäller att skapa ett tryck i samhället på att det faktiskt bör vara så att i styrelser som leder verksamheter – inte bara offentliga och statliga – ska representationen vara sådan att den speglar befolkningen.

Anf. 32 CARINA HÄGG (s):

Herr talman! Jag är ändå tacksam för de positiva intentionerna i det svar som utbildningsministern lämnade här.

Men jag tycker inte att det räcker. Det som vi säger från riksdagens håll och det som man säger från regeringens håll när det gäller vikten av jämställdhet har inte friskolornas egen organisation uppfattat på rätt sätt. Där har man heller ingen bild över hur det ser ut i de styrelser och bolag som leder skolorna. De har inte tagit detta på allvar – de ser inte problemet.

Därför måste vi ta ett extra tag i detta från politiskt håll, och jag är orolig för att den ansatsen inte riktigt finns. Vi har ett förhållandevis tydligare ansvar här än i bolag som är helt på den privata sidan. Här lämnar vi ju medvetet genom beslut över makt från jämställda församlingar till män i enkönade församlingar. De får då ta ansvar för en så otroligt viktig verksamhet som utbildningen är, både för de små barnen och hela vägen upp genom utbildningssystemet. Vi kan alltså inte riktigt jämföra detta med den privata sektorn i en vidare bemärkelse.

Det är naturligtvis mycket viktigt att vi jobbar med hela samhällsområdet för att få det så jämställt som möjligt. Jag skulle vilja ha något

Anf. 33 Utbildningsminister THOMAS ÖSTROS (s):

Herr talman! Jämställdhetsfrågan är väldigt viktig och grundläggande för all skolverksamhet – både de kommunala och de fristående skolorna. Jag är inte säker på att en reglering av styrelsernas sammansättning är den riktiga vägen att gå.

Vi ska ha en bra granskning utifrån via Skolverket. Men det är klart att jag också gärna tar upp en dialog med de fristående skolornas organisationer för att se hur vi ytterligare kan stötta en inriktning på att jämställdhetsfrågor får en betydelsefull roll i deras arbete.

Spridning av statliga arbetstillfällen

Anf. 34 KENNETH JOHANSSON (c):

Herr talman! Jag och Centerpartiet arbetar som bekant för livskraft i hela landet. Vi är därför bekymrade över att vårt land till stora delar glesas ut mer och mer medan några få större städer och orter växer så det knakar. Det är en utveckling där alla är förlorare.

Det krävs en rad åtgärder, men jag ska nöja mig med att ta upp ett av de områden som är angelägna. Det gäller att sprida statliga arbetstillfällen över landet. Detta är beslut som regeringen själv kan förfoga över, och en viktig åtgärd av flera när det gäller regional utveckling.

Jag skulle vilja fråga statsrådet Ulrica Messing: Har regeringen någon konkret plan för hur statliga arbetstillfällen – befintliga och nytillkommande – ska spridas över landet?

Anf. 35 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Precis som Kenneth Johansson känner jag oro över den tudelning som vi kan se av landets kommuner. Vi kan också se en del positiva trender, som jag tror att vi ska försöka vårda på bästa sätt.

För första gången ser vi nu att födelsetalen överskrider antalet döda i de flesta av landets kommuner. Vi får gå tillbaka 10–13 år i tiden för att se en lika positiv utveckling. Att det föds fler barn är ändå grunden för att vårt land ska kunna ha en tillväxt och skapa förutsättningar för livskraft i hela landet.

En annan viktig grund för att vi ska kunna vara offensiva i vår utlokaliseringsspolitik är att alla kommuner också kan svara upp med en offentlig service. Utjämningsystemet är ett viktigt kitt mellan alla landets kommuner oavsett hur många invånare som finns där.

Med dessa två saker – fler barn och ett aktivt utjämningsystem – finns det förutsättningar att också bedriva en utlokaliseringsspolitik. Och det gör vi! Varje gång vi fattar beslut om att bilda nya verksamheter eller starta nya myndigheter ska det, av både den utredning som föreslår en ny organisation och av regering och riksdag, prövas noga var den ska lokaliseras. Också när vi omlokaliserar gamla verksamheter har vi den möjligheten.

I budgetpropositionen placerade vi t.ex. ut Belastningsskadecentrum från Arbetslivsinstitutet till Gävle högskola.

Anf. 36 KENNETH JOHANSSON (c):

Herr talman! Jag får tacka för svaret. Vi är överens om att det är viktigt att det föds fler barn. Självfallet ska våra olika delar av landet jobba med lika villkor – det är vi helt överens om.

Men det jag frågade var om det fanns någon konkret plan eller lista över statliga arbetstillfällen – nytillkommande eller befintliga – som är på väg att lokaliseras ut. De exempel som statsrådet Messing tog upp övertygar inte om att det finns någon stor förberedelse för detta eller att sådana åtgärder föreligger.

Centerpartiet har tagit fram en lista. Vi har mycket konkret redovisat möjligheter att under en femårsperiod utlokalisera 50 000 arbetstillfällen över hela landet. Det kanske kan finnas några tips som regeringen kan få där. Det gäller t.ex. den nya inspektionen för arbetslöshetsförsäkring. Den kan mycket väl läggas i Vansbro. Folkhälsoinstitutet kan läggas i Falun. Jag kan, herr talman, göra listan lång.

Min fråga är åter: Finns det en konkret lista, och när kommer det i praktiken att läggas ut jobb?

Anf. 37 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Vi gör detta regelbundet. Mitt exempel, Belastningsskadecentrum, är konkret och dessutom alldeles färskt.

Jag har sett Centerpartiets förslag till utlokaliserade myndigheter. Jag delar åsikten om principen att det är viktigt att vi orkar vara tuffare med att sprida verksamheter över hela landet.

En förutsättning för att nya myndigheter eller gamla myndigheter som utlokaliserats på nya orter ska ha en chans att komplettera det näringsliv och den struktur som finns på den platsen är ju att man utgår ifrån vad som är unikt i varje kommun och vad som har en förutsättning att växa i varje region. Det är då de statliga arbetstillfällena kan förstärka och komplettera den befintliga arbetsmarknaden. Det har vi en plan för i regeringen.

Uthyrning av studentrum

Anf. 38 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Herr talman! Jag undrar om regeringen, för att snabbt få fram fler boendemöjligheter för studenter, är beredd att låta privatpersoner som hyr ut rum till studenter slippa betala skatt för detta.

Jag hade tänkt att ställa frågan till statsrådet Mona Sahlin, men det kan hända att det finns någon annan hugad minister som hellre svarar på denna fråga.

Anf. 39 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Mona Sahlin teaterviskar att hon inte kan detta. Så tittar hon vädjande på mig som inte heller kan det.

Om jag inte missminner mig utgår först ett schablonavdrag på 4 000 kr för den som hyr ut en lägenhet. Därefter utgår väl också en viss procentsats på de driftskostnader som finns. Därefter tar man upp resterande intäkt som kapitalskatteintäkt, dvs. man betalar 30 % i skatt. Det är väl hyfsat generöst. Jag tror inte att finansministern har några planer på

att förändra det regelverket. Jag tror inte heller att det är den vägen vi ska gå.

Jag tror att det är en egen bostad som unga människor drömmer om. Jag tror att vi ska satsa på små hyresrätter som produceras i konkurrens där vi slår håll på karteller och konstlade prisnivåer. Det är den friheten man drömmer om.

Sedan vet vi att trycket på vissa orter är så hårt att man också har den här typen av uthyrning. Med de regler vi har i dag har det ändå visat sig att man får ett bra utbud av den här typen av hyreserbjudanden på universitetsorterna. När jag närmare tänker efter tycker jag inte att det är den vägen vi bör gå.

Anf. 40 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Herr talman! Det tog lite tid innan jag förstod att det blev ett nej efter mycket slingrande.

Stockholms Handelskammare har gjort en undersökning här i Stockholm. Det visar sig att 55 000 personer är beredda att hyra ut rum bara det lönar sig lite bättre att göra detta. Det hänger nog ihop med skatten. Jag tänker inte bli skatteteknisk.

Jag förstår att statsministern inte har ett antal lägenheter i bakfickan som han bara kan slänga ut. Även om man ska göra allt det regeringen nu föreslår på olika sätt kommer det att ta tid. Jag sade just att det gällde att snabbt få fram dessa lägenheter. Man kan ju tänka sig att detta är tidsbegränsat så att studenter inte ska behöva tacka nej till studier för att de inte har någonstans att bo.

Kan statsministern möjligen överväga detta, när jag har lagt fram det på det här sättet?

Anf. 41 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Jag överväger det mesta. Men låt oss reflektera över hur den här marknaden fungerar. Jag tror att Handelskammaren säkert har rätt. Det är klart att man kan locka fram ett ökat utbud om man höjer samhällets subventionsnivå i det här sammanhanget genom att sänka beskattningen.

Men frågan är om det är den vägen vi ska gå om vi har de här pengarna och det här utrymmet att reducera skatteuttaget. Jag lägger mycket hellre pengarna på att reducera momssatsen på hyresrätter som är mindre än exempelvis 60 eller 65 kvadratmeter. På så sätt kan vi få fram vettiga bostäder som man som ung också efterfrågar långsiktigt.

Jag tror inte att krisen är så djup att vi ska gå den väg som frågeställaren anvisar, även om man kanske skulle kunna få det att fungera. Jag väljer heller den linje som regeringen har slagit in på, nämligen att reducera skatteuttaget på nyproduktion av små hyresrätter. Då tror jag också att unga människor känner sig friare.

Prot. 2002/03:5
10 oktober

Frågestund

Frågestund

Anf. 42 LENNART GUSTAVSSON (v):

Herr talman! Norr- och Västerbotten har förutsättningar att bli Europas ledande centrum för forskning och utveckling inom gruv- och mineralteknik, inte minst kopplat till miljöområdet.

Regeringen har ju, i samverkan med bl.a. Vänsterpartiet, beslutat om satsningar. Det handlar dels om ett sammanhållet program för åren 2002–2004, dels om ett program med riktade resurser för 2001–2003 för hållbar utveckling inom näringen och, som det heter, kompetensutveckling med anknytning till geovetenskap. Det är bra.

På regeringens hemsida om basindustrier finner man utförliga skrivelser om regeringens skogspolitik. Det är bra. Men politiken på mineralområdet beskrivs endast summariskt.

Min första fråga som jag riktar till statsrådet Messing blir: Har regeringen en klar och tydlig politik för gruv- och mineralindustrin?

Anf. 43 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Ja, vi har en klar och tydlig politik för den viktiga del som gruvnäringen står för. Det är ingen tvekan om att gruvindustrin fortfarande är en tung näring i många delar av vårt land. Vi har dessutom ett arbete som pågår inom Näringsdepartementet där vi under den här mandatperioden ska återkomma till riksdagen med förslag på en ny lag som reglerar gruv- och mineralfrågorna.

Vi har haft en utredning. Den har varit ute på remiss. Vi håller nu på att sammanställa svaren. Den stora frågan i den utredningen handlar om ersättningen till markägare. Där pågår nu ett arbete i en grupp med företrädare för de fackliga organisationerna, näringen och jurister. Gruvnäringen är självfallet en viktig näring, precis som många andra näringar.

Anf. 44 LENNART GUSTAVSSON (v):

Herr talman! Jag tackar för svaret. Min utgångspunkt var att Sverige, och kanske framför allt norra Sverige, har unika förutsättningar och ett ansvar att, utifrån sina naturtillgångar i fråga om malm och mineral, bli någon form av ledande europeiskt centrum för forskning och utveckling runt gruvor, mineral och geovetenskap med en mycket stark koppling till miljöområdet. Det är utgångspunkten för att kunna skapa nya näringar inom tjänste- och kunskapssektorn.

De satsningar som har gjorts och görs är lovvärda, men min bedömning är att det krävs en stor långsiktighet och en mycket medveten politik. Min följdfråga till statsrådet blir: Är ministern beredd att se till att de nu inledda satsningarna ges möjlighet till fortsatt utveckling? Detta kan gärna ske i samverkan. Vi i Vänstern ställer upp.

Anf. 45 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Sverige är ju faktiskt EU:s största gruv- och mineralland. Det ska vi vara stolta över. Det är klart att vi på många områden också kan utveckla gruv- och mineralnäringen mer offensivt än vad vi har gjort. Därför är jag beredd att titta närmare på hur vi kan koppla erfa-

renheterna från gruvnäringen till forskning och utveckling, så att vi också kan stärka näringen på lång sikt.

Företrädare för några av de projekt som regeringen har varit med och stöttat har återkommit under sommaren och i början på hösten för att tillsammans med oss diskutera kring förutsättningarna att fortsätta. Vi går in i den granskningen med ganska öppna ögon och med ett gott sinne.

Torskfisket

Anf. 46 JOHNNY GYLLING (kd):

Herr talman! Jag har en fråga till statsministern. Jag kommer från Blekinge. Om det skulle vara så att ett företag vill permittera 1 500 människor, skulle det bli en stor nyhet. Om det dessutom skulle vara så att företagsledningen sade att man höll på att undersöka om de ska få ut några pengar under den tid de är permitterade, skulle det bli en ännu större nyhet.

Man kan likna detta vid regeringens aviserade torskfiskestopp. Jag vet att frågan har varit uppe här i kammaren i dag, men jag har ett annat perspektiv.

Har regeringen verkligen undersökt det rättsliga läget i den här frågan? Är det enligt EU:s regler möjligt att kompensera en hel näring för att de lägger ned sina arbeten? Det är min fråga till statsministern.

Anf. 47 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Vi förutsätter det. Hela inriktningen och målsättningen bygger på detta. Om det skulle visa sig vara omöjligt hamnar vi i ett nytt läge.

En arbetsgrupp tillsätts med Jordbruksdepartementet som ansvarig sammanhållande kraft. Där ingår naturligtvis också Miljöpartiets och Vänsterpartiets representanter.

Anf. 48 JOHNNY GYLLING (kd):

Herr talman! Tack för svaret. Precis som statsministern är jag bekymrad över läget i Östersjön, över torskfisket och framtiden. Det finns många som säger att det finns alternativ till ett ensidigt svenskt torskfiskestopp.

Min följdfråga är: Har regeringen verkligen prövat de alternativen innan man tar till en sådan drastisk åtgärd?

Anf. 49 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det är drastiska åtgärder. Det är riktigt, men det är också en drastisk situation. Vi är på väg in i ett läge då haven förlorar sin mångfald, och förlorar sin förmåga att producera. Vad det på sikt resulterar i för näringen begriper både frågeställaren och jag.

Det är klart att det är en dramatisk situation, och det är drastiska åtgärder.

Som jag sade förut ville vi ha ett totalt stopp för hela Östersjön, för samtliga stater kring Östersjön, men vi fick inte igenom det i vår förhandling.

Prot. 2002/03:5
10 oktober

Frågestund

Nu väljer vi det ensidigt. Det är en mycket extraordinär åtgärd som regeringen efter samtal med framför allt Miljöpartiet men också med Vänsterpartiet har kommit fram till att vi vill pröva.

Jag hoppas att det är möjligt och utgår ifrån att det ska ske på sådant sätt att näringen är oskadd.

Det handlar ju ytterst och långsiktigt om att ha näringen kvar, vilket borde vara ett gemensamt intresse.

Religionsfriheten

Anf. 50 TASSO STAFILIDIS (v):

Herr talman! Jag vill ställa min fråga till kulturministern.

Religionsfriheten och föreningsfriheten är grundlagsfäst genom bestämmelserna i 2 kapitlet i regeringsformen. Detta verkar inte gälla alla medborgare, i alla fall inte dem som är katoliker i Sverige.

Den katolske biskopen Arborelius hävdar att notväxlingen mellan den Heliga stolen och regeringen har klarlagt att alla katoliker i Sverige utan eget samtycke är medlemmar i det registrerade trossamfundet Romersk-katolska kyrkan.

Jag vill därför fråga kulturministern om det är regeringens och kulturministerns uppfattning att notväxlingen innebär att alla katoliker i Sverige utan eget samtycke är medlemmar i det registrerade trossamfundet Romersk-katolska kyrkan.

Vad avser kulturministern vidta för åtgärder för att alla som tvångsanslutits till den romersk-katolska kyrkan i Sverige också ska åtnjuta samma religionsfrihet och föreningsfrihet som alla vi andra?

Anf. 51 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Herr talman! Den kanoniska rätten gäller naturligtvis inte i Sverige. Notväxlingen ägde rum mellan den Heliga stolen och Utrikesdepartementet. Den innebär naturligtvis inte att reglerna om religions- och föreningsfrihet på något vis sätts ur spel.

Det skulle konstitutionellt vara fullständigt omöjligt.

Frågan om medlemskap i romersk-katolska kyrkan är en fråga mellan samfundet och den enskilda medlemmen.

Anf. 52 TASSO STAFILIDIS (v):

Herr talman! Jag vill tacka kulturministern för det klargörande och mycket viktiga svaret. Tyvärr är verkligheten en annan.

Den verklighet som kulturministern hävdar och som gäller enligt vår konstitution gäller tyvärr inte de katoliker som lever i Sverige i dag.

Jag vill därför fråga kulturministern vad regeringen avser att göra för att upplysa biskop Arborelius om att varken notväxlingen – precis som kulturministern hävdade – eller lagen om trossamfund eller någon annan regel i svensk rätt gör det möjligt för honom eller den katolska kyrkan i Sverige att ansluta svenska katoliker till det registrerade trossamfundet Romersk-katolska kyrkan utan att de enskilda medlemmarnas samtycke har efterfrågats.

Vad avser kulturministern att göra för att biskopen inte ska fortsätta att tro att det är en annan rätt som gäller än den som vi verkar vara överens om i kammaren?

Prot. 2002/03:5
10 oktober

Frågestund

Anf. 53 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Herr talman! Den här diskussionen kan ju vara ganska klargörande och upplysande för dem som har tvivlat i denna fråga.

Det som kan konstateras i skriftväxlingen mellan UD och den Heliga stolen är ju att det registrerade trossamfundet Romersk-katolska kyrkan är en del av folkrättssubjektet den universella katolska kyrkan. Det innebär icke att den kanoniska rätten gäller i Sverige.

Det innebär icke att vår föreningsfrihet eller vår religionsfrihet på något sätt skulle begränsas bara till medlemmar eller tillhöriga till vissa kyrkor eller vissa samfund.

Detta är svensk grundlag. Den gäller.

Positiv särbehandling på arbetsmarknaden

Anf. 54 MAURICIO ROJAS (fp):

Herr talman! Jag har en fråga till statsministern. I en debatt i denna kammare den 13 maj aviserade statsrådet Mona Sahlin att regeringen så småningom skulle lägga fram ett förslag om lagstiftning om så kallad positiv särbehandling, eller positiv diskriminering, om man vill säga så.

Jag hittar ingenting om detta i regeringsförklaringen eller i budgetpropositionen.

Min fråga till statsministern är: Har regeringen ändrat sig på den här punkten och i så fall varför?

Anf. 55 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Vi byter frågor. Den här frågan, Mauricio Rojas, kan jag.

Mauricio Rojas kan den också.

Jag har en längre tid fört en diskussion om att vi måste synliggöra den negativa särbehandling som drabbar väldigt många människor som har invandrat till Sverige, alltså diskrimineringen.

Nu ska – som vi diskuterade alldeles nyss – en stor utredning se över diskrimineringslagstiftningen på många punkter. Jag har bett den utredningen att också titta på i vilken mån de arbetsgivare som skulle vilja ha en annan mångfald hos sin personal, också skulle kunna använda det som kallas positiv särbehandling. Det är inte kvotering. Det är vi absolut emot. Det handlar om om arbetsgivaren vill jobba annorlunda med sin personalrekrytering.

Den frågeställningen ligger i den stora utredningen om diskrimineringslagstiftningen. Vi kommer att få eventuella förslag i början på nästa år, skulle jag tro. Sedan får kammaren ta ställning till det.

Fortfarande är dock min bestämda uppfattning att den negativa särbehandling som vi har på svensk arbetsmarknad förtjänar att belysas, uppmärksammas och bekämpas på alla sätt.

Anf. 56 MAURICIO ROJAS (fp):

Herr talman! Tack för svaret. Det hade varit intressant att veta vad statsministern tycker om detta eftersom integrationspolitiken blir en mer central del under den nya mandatperioden.

Det är viktigt att säga att under valrörelsen fördes inte den här frågan fram som en viktig fråga eller över huvud taget som en fråga för den nya socialdemokratiska regeringen. Det är en mycket viktig fråga som gäller grundprinciperna i vårt samhälle.

Varför gjorde ni så? Varför dolde ni frågan under valrörelsen?

Anf. 57 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Herr talman! För det första: Alla beslut i regeringen omfattar självfallet alla som sitter i regeringen. Det är viktigt att betona.

För det andra: Mauricio Rojas, om någon, är väl medveten om vilka frågeställningar som diskuterades i valrörelsen som handlade om de invandrade svenskarna.

Vi socialdemokrater diskuterade diskrimineringen och hur vi ska göra fler uppmärksamma på vilket hinder den är för att ta till vara alla människors kunskap. Det parti som Mauricio Rojas företräder här i riksdagen hade andra frågeställningar som man betonade och som inte hade med detta att göra. Men sakfrågan går fortfarande att besvara på samma sätt:

Jag har bett en utredning se över i vilken mån lagstiftningen behöver ändras för att underlätta för progressiva arbetsgivare att få en större mångfald i sin personal. Det kommer riksdagen att få ta ställning till när utredningen är klar.

Rättstryggheten

Anf. 58 HENRIK S JÄRREL (m):

Herr talman! En majoritet av riksdagens ledamöter beslöt både riksmötet 2000/01 och riksmötet 2001/02 på rekommendation av konstitutionsutskottet att uppdra åt regeringen att närmare utreda bl.a. frågan om på vilket sätt en utökad lagprövningsrätt bör kunna utövas och huruvida en speciell författningsdomstol skulle kunna behöva inrättas som ett led i att stärka rättstrygghetsarbetet.

Jag undrar nu, eftersom vi ännu inte har sett något sådant initiativ från regeringen, om den avser att starta en sådan utredning och i så fall när.

Anf. 59 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Jag blir svaret skyldig på den frågan. Jag kan inte på rak arm säga något om riksdagens beställning. Jag ska titta på den. Har riksdagen gjort en sådan beställning påbörjas också ett utredningsarbete. Det skrivs direktiv, tas fram utredare osv., vilket tar sin lilla tid. Jag har dock inte aktuellt för mig hur beställningen var formulerad, så jag törs inte svara exakt på frågan.

Anf. 60 TALMANNEN:

Därmed är frågestunden slut. Vi ber att få tacka statsråden för att de närvarit här i dag.

Talmannen meddelade att Socialdemokraternas riksdagsgrupp under Martin Nilssons föräldraledighet anmält hans ersättare Thomas Strand som suppleant i socialutskottet under tiden den 10 oktober–14 december.

Talmannen förklarade vald till

suppleant i socialutskottet

Thomas Strand (s)

3 § Anmälan om särskilda företrädare för partigrupperna

Med stöd av 1 kap. 7 § fjärde stycket riksdagsordningen hade partigrupperna till talmannen anmält följande personer att från denna dag och för återstoden av innevarande valperiod utgöra särskilda företrädare för partigrupperna:

Britt Bohlin (s)
Fredrik Reinfeldt (m)
Bo Könberg (fp)
Stefan Attefall (kd)
Lars Bäckström (v)
Agne Hansson (c)
Mikael Johansson (mp)

Ersättare

Leif Jakobsson (s)
Beatrice Ask (m)
Linnéa Darell (fp)
Maria Larsson (kd)
Berit Jóhannesson (v)
Åsa Torstensson (c)
Helena Hillar Rosenqvist (mp)

4 § Anmälan om presidier för utskott och EU-nämnd

Talmannen meddelade att till ordförande respektive vice ordförande i utskotten och EU-nämnden hade följande ledamöter valts:

konstitutionsutskottet

Per Unckel (m), ordförande
Göran Magnusson (s), vice ordförande

finansutskottet

Sven-Erik Österberg (s), ordförande
Fredrik Reinfeldt (m), vice ordförande

skatteutskottet
Arne Kjörnsberg (s), ordförande
Anna Grönlund (fp), vice ordförande

justitieutskottet
Johan Pehrson (fp), ordförande
Morgan Johansson (s), förste vice ordförande
Alice Åström (v), andre vice ordförande

lagutskottet
Inger René (m), ordförande
Marianne Carlström (s), vice ordförande

utrikesutskottet
Urban Ahlin (s), ordförande
Göran Lennmarker (m), vice ordförande

försvarsutskottet
Eskil Erlandsson (c), ordförande
Tone Tingsgård (s), vice ordförande

socialförsäkringsutskottet
Berit Andnor (s), ordförande
Sven Brus (kd), vice ordförande

socialutskottet
Ingrid Burman (v), ordförande
Chatrine Pålsson (kd), förste vice ordförande
Susanne Eberstein (s), andre vice ordförande

kulturutskottet
Lennart Kollmats (fp), ordförande
Annika Nilsson (s), vice ordförande

utbildningsutskottet
Jan Björkman (s), ordförande
Britt-Marie Danestig (v), förste vice ordförande
Ulf Nilsson (fp), andre vice ordförande

trafikutskottet
Claes Roxbergh (mp), ordförande
Carina Moberg (s), förste vice ordförande
Elizabeth Nyström (m), andre vice ordförande

miljö- och jordbruksutskottet
Per Westerberg (m), ordförande
Åsa Domeij (mp), förste vice ordförande
Sinikka Bohlin (s), andre vice ordförande

näringsutskottet
Marie Granlund (s), ordförande
Mikael Odenberg (m), förste vice ordförande
Ingegerd Saarinen (mp), andre vice ordförande

Prot. 2002/03:5
10 oktober

---

arbetsmarknadsutskottet
Anders Karlsson (s), ordförande
Margareta Andersson (c), vice ordförande

bostadsutskottet
Göran Hägglund (kd), ordförande
Owe Hellberg (v), förste vice ordförande
Anders Ygeman (s), andre vice ordförande

EU-nämnden
Inger Segelström (s), ordförande
Carl B Hamilton (fp), vice ordförande

5 § Meddelande om val till riksdagens olika myndigheter och organ

Talmannen meddelade att vid sammanträdet *tisdagen den 15 oktober kl. 14.00* skulle företas val till riksdagens krigsdelegation, fullmäktige i Riksbanken m.fl. av riksdagens myndigheter och organ.

6 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen, m.m.

Talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:
2002/03:FPM6 Verkställighet av beslut om förverkande till justitieutskottet

7 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Propositioner
2002/03:1
Utgiftsområde 1 till konstitutionsutskottet
Finansplan m.m. till finansutskottet
Utgiftsområde 2 och 25–27 till finansutskottet
Utgiftsområde 3 till skatteutskottet
Utgiftsområde 4 till justitieutskottet
Utgiftsområde 5 och 7 till utrikesutskottet
Utgiftsområde 6 till försvarsutskottet
Utgiftsområde 8 och 10–12 till socialförsäkringsutskottet
Ålderspensionssystemet till socialförsäkringsutskottet
Utgiftsområde 9 till socialutskottet

Utgiftsområde 13 och 14 till arbetsmarknadsutskottet
Utgiftsområde 15 och 16 till utbildningsutskottet
Utgiftsområde 17 till kulturutskottet
Utgiftsområde 18 till bostadsutskottet
Utgiftsområde 19, 21 och 24 till näringsutskottet
Utgiftsområde 20 och 23 till miljö- och jordbruksutskottet
Utgiftsområde 22 till trafikutskottet
Propositionen i övrigt till finansutskottet

2002/03:4 till justitieutskottet
2002/03:6 till lagutskottet

Skrivelse
2002/03:8 till näringsutskottet

Motioner
2002/03:So1 och So2 till socialutskottet
2002/03:K1 till konstitutionsutskottet
2002/03:A1 och A2 till arbetsmarknadsutskottet
2002/03:MJ1–MJ4 till miljö- och jordbruksutskottet

8 § Anmälan och hänvisning av ärenden till utskott

Anmäldes
Motioner
med anledning av prop. 2001/02:189 En ny djurskyddsmyndighet
2002/03:MJ5 Birgitta Ohlsson (fp)
2002/03:MJ6 Lennart Fremling m.fl. (fp)

Kammaren biföll talmannens förslag att ovanstående motioner omedelbart skulle hänvisas till miljö- och jordbruksutskottet.

9 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 10 oktober

2002/03:8 av *Gustav Fridolin* (mp) till justitieminister Thomas Bodström
Polisens interna personalansvar
2002/03:9 av *Ana Maria Narti* (fp) till statsrådet Jan O Karlsson
Rättssäkerhet för asylsökande
2002/03:10 av *Anita Brodén* (fp) till socialminister Lars Engqvist
Barn som brottsoffer
2002/03:11 av *Gunnar Andrén* (fp) till finansminister Bosse Ringholm
Fastighetstaxeringens beskattning av energibesparande åtgärder

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 15 oktober.

10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 7 oktober

2002/03:22 av *Berit Jóhannesson* (v) till statsrådet Jan O Karlsson
Sammanställning över svensk minröjningsverksamhet år 2001

den 8 oktober

2002/03:23 av *Ragnwi Marcelind* (kd) till statsrådet Ingela Thalén
Lokalisering av försäkringskassornas arbetsskadehantering

2002/03:24 av *Ragnwi Marcelind* (kd) till näringsminister Björn Rosengren
Samhalls arbetsbrist

2002/03:25 av *Eva Flyborg* (fp) till näringsminister Björn Rosengren
Konsultarvoden vid sammangående mellan Telia och Sonera

2002/03:26 av *Yvonne Ångström* (fp) till näringsminister Björn Rosengren
Mobiltelefonföretagning

den 9 oktober

2002/03:27 av *Tomas Eneroth* (s) till näringsminister Björn Rosengren
Åtgärder mot svarttaxi

2002/03:28 av *Göran Lindblad* (m) till statsrådet Jan O Karlsson
Visum

2002/03:29 av *Tasso Stafilidis* (v) till finansminister Bosse Ringholm
Uppbörd till trossamfund utan samtycke

den 10 oktober

2002/03:30 av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m) till vice statsminister
Lena Hjelm-Wallén

Förbandsnedläggning

2002/03:31 av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m) till jordbruksminister
Margareta Winberg

Träda och odling på Gotland

2002/03:32 av *Yvonne Ruwaida* (mp) till utrikesminister Anna Lindh
Svenskt agerande mot eventuell israelisk invasion av Gaza

2002/03:33 av *Carl-Axel Johansson* (m) till miljöminister Kjell Larsson
Samordningsansvar för erosionsfrågor

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 15 oktober.

11 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmälades att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 9 oktober

2002/03:1 av *Tasso Stafilidis* (v) till statsminister Göran Persson
Religionsfrihet

2002/03:2 av *Inger René* (m) till statsminister Göran Persson
Rättvisa villkor

2002/03:4 av *Ulla Hoffmann* (v) till justitieminister Thomas Bodström
Våld med sexuellt inslag

2002/03:6 av *Cecilia Widegren* (m) till näringsminister Björn Rosengren
Varslet i Skaraborg

2002/03:7 av *Åsa Torstensson* (c) till jordbruksminister Margareta Win-
berg

Ensidigt stopp för svenskt torskfiske

2002/03:8 av *Inger René* (m) till jordbruksminister Margareta Winberg
Fiske av kräfta och räka på västkusten

2002/03:9 av *Johnny Gylling* (kd) till jordbruksminister Margareta Win-
berg

Ersättning till fiskare vid fiskestopp

2002/03:12 av *Cristina Husmark Pehrsson* (m) till socialminister Lars
Engqvist

Amfetamin för behandling av ADHD

2002/03:13 av *Rosita Runegrund* (kd) till socialminister Lars Engqvist
Reglerna för bilstödet

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 15 oktober.

12 § Kammaren åtskildes kl. 15.05.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Monica Gustafson

1 § Frågestund.....	1
Anf. 1 TALMANNEN.....	1
<i>Norrbotniabanan .....</i>	<i>1</i>
Anf. 2 ERLING WÄLIVAARA (kd).....	1
Anf. 3 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	1
Anf. 4 ERLING WÄLIVAARA (kd).....	1
Anf. 5 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	1
<i>Torskfisket.....</i>	<i>2</i>
Anf. 6 ÅSA TORSTENSSON (c)	2
Anf. 7 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	2
Anf. 8 ÅSA TORSTENSSON (c)	2
Anf. 9 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	2
<i>Telekomindustrin .....</i>	<i>3</i>
Anf. 10 INGER LUNDBERG (s).....	3
Anf. 11 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	3
Anf. 12 INGER LUNDBERG (s).....	4
Anf. 13 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	4
<i>Anslag till kulturen .....</i>	<i>4</i>
Anf. 14 ANA MARIA NARTI (fp).....	4
Anf. 15 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s).....	4
Anf. 16 ANA MARIA NARTI (fp).....	5
Anf. 17 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s).....	5
<i>Lagstiftning om diskriminering.....</i>	<i>5</i>
Anf. 18 MARTIN ANDREASSON (fp)	5
Anf. 19 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	5
Anf. 20 MARTIN ANDREASSON (fp)	6
Anf. 21 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	6
<i>Kommunplacering av flyktingar .....</i>	<i>6</i>
Anf. 22 OWE HELLBERG (v)	6
Anf. 23 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	7
Anf. 24 OWE HELLBERG (v)	7
Anf. 25 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	7
<i>Äldreomsorgen.....</i>	<i>8</i>
Anf. 26 CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	8
Anf. 27 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	8
Anf. 28 CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	8
Anf. 29 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	9
<i>Jämställd ledning i friskolorna .....</i>	<i>9</i>
Anf. 30 CARINA HÄGG (s).....	9
Anf. 31 Utbildningsminister THOMAS ÖSTROS (s).....	10
Anf. 32 CARINA HÄGG (s).....	10
Anf. 33 Utbildningsminister THOMAS ÖSTROS (s).....	11
<i>Spridning av statliga arbetstillfällen .....</i>	<i>11</i>
Anf. 34 KENNETH JOHANSSON (c)	11
Anf. 35 Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	11

Anf. 36 KENNETH JOHANSSON (c)	12
Anf. 37 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	12
<i>Uthyrning av studentrum</i>	12
Anf. 38 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	12
Anf. 39 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	12
Anf. 40 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	13
Anf. 41 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	13
<i>Gruv- och mineralindustrin</i>	14
Anf. 42 LENNART GUSTAVSSON (v)	14
Anf. 43 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	14
Anf. 44 LENNART GUSTAVSSON (v)	14
Anf. 45 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	14
<i>Torskfisket</i>	15
Anf. 46 JOHNNY GYLLING (kd)	15
Anf. 47 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	15
Anf. 48 JOHNNY GYLLING (kd)	15
Anf. 49 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	15
<i>Religionsfriheten</i>	16
Anf. 50 TASSO STAFILIDIS (v)	16
Anf. 51 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s)	16
Anf. 52 TASSO STAFILIDIS (v)	16
Anf. 53 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s)	17
<i>Positiv särbehandling på arbetsmarknaden</i>	17
Anf. 54 MAURICIO ROJAS (fp)	17
Anf. 55 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	17
Anf. 56 MAURICIO ROJAS (fp)	18
Anf. 57 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	18
<i>Rättstryggheten</i>	18
Anf. 58 HENRIK S JÄRREL (m)	18
Anf. 59 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	18
Anf. 60 TALMANNEN	18
2 § Kompletteringsval till socialutskottet	19
3 § Anmälan om särskilda företrädare för partigrupperna	19
4 § Anmälan om presidier för utskott och EU-nämnd	19
5 § Meddelande om val till riksdagens olika myndigheter och organ	21
6 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen, m.m.	21
7 § Hänvisning av ärenden till utskott	21
8 § Anmälan och hänvisning av ärenden till utskott	22
9 § Anmälan om interpellationer	22
10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	23
11 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	24
12 § Kammaren åtskildes kl. 15.05.	24

